

شما را به تقوای الله و گوش سپردن و اطاعت کردن امر می‌کنم حتی اگر [امیرتان] برده‌ای حبشی بود؛ و پس از من اختلافی شدید خواهید دید، پس بر شما لازم است که به سنت من و سنت خلفای راشدین هدایت‌شده پایبند باشید

از عریاض بن ساریه - رضی الله عنه - روایت است که گفت: روزی رسول الله - صلی الله علیه وسلم - در میان ما برخاست و ما را موعظه‌ای رسا گفت که دل‌ها از آن لرزید و چشم‌ها اشک‌آلود شد، پس گفته شد: یا رسول الله، ما را موعظه‌ای کسی گفتی که در حال وداع است، پس ما را توصیه‌ای کن. فرمود: «علیکم بتقوی الله، والسمع والطاعة، وإن عبدًا حبشیًّا، وسترون من بعدی اختلافًا شدیدًا، فعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدين المهديين، عَصُوا عليها بالنواجذ، وإیاکم والأُمور المحدثات، فإن کل بدعة ضلالة»: «شما را به تقوای الله و گوش سپردن و اطاعت کردن امر می‌کنم حتی اگر [امیرتان] برده‌ای حبشی بود؛ و پس از من اختلافی شدید خواهید دید، پس بر شما لازم است که به سنت من و سنت خلفای راشدین هدایت‌شده پایبند باشید؛ و با بُن دندان آن را بگیرید و از امور نوپیدا (بدعت) برحذر باشید زیرا هر بدعت و نوپیدایی (در دین) گمراهی است».

[صحیح است]

پیامبر - صلی الله علیه وسلم - اصحابش را موعظه‌ای بلیغ می‌گوید که دل‌ها از آن ترسان می‌شوند و چشمان، گریان. پس چون مبالغه و عمق موعظه‌ای ایشان - صلی الله علیه وسلم - را می‌بینند، می‌گویند: یا رسول الله، گویا این پند کسی است که در حال وداع است، پس از او وصیت و سفارشی می‌خواهند که پس از ایشان به آن پایبند باشند. و رسول خدا می‌فرماید: شما را به تقوای الله عزوجل سفارش می‌کنم اینکه واجبات را انجام دهید و حرام‌ها را ترک کنید. و به امرا و فرماندهان و مسئولان و حاکمان گوش سپرده و از آنان اطاعت کنید، حتی اگر برده‌ای به امارت شما یا به ولایت شما رسید. یعنی هرچند کمترین مردم امیر شما شد، از بیم برانگیخته شدن فتنه، از طاعت او سر برنتابید و اطاعتش کنید زیرا هر یک از شما که زنده بماند، اختلاف زیادی را خواهد دید. سپس راه برون رفت از این اختلاف را به آنان نشان می‌دهد که تمسک به سنت او و سنت و روش خلفای راشدین هدایت یافته پس از او یعنی ابوبکر صدیق و عمر بن خطاب و عثمان بن عفان و علی بن ابی طالب - رضی الله عنهم - و برگرفتن آن با دندان‌های آسیاب است که منظور از این تعبیر، جدیت در لزوم پایبندی به سنت و تمسک به آن است. و آنان را از امور نوپیدای نوساخته در دین برحذر می‌دارد، زیرا هر بدعتی گمراهی است.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/65057>

